

Morfometer:

Kan man måle og gradbestemme en rummelig form? Med form menes her produktet af bevidst formgivning; et menneskeskabt artefakt, som den belvederiske torso eller operahuset i Sydney. Ja, er svaret, det kan man selvfølgelig gøre ved at angive artefaktets x, y og z koordinater, og det ville resultere i en masse talkombinationer, side op og side ned. Eksakt ned i mindste detalje, men det ville ikke være en måde, som gav mening i vores daglige sprog. Hvis vi derimod kunne komme til enighed om en enkel og let forståelig værdiskala, som bestemmer et givent objekts formkompleksitet og plasticitet, så ville vi få mulighed for at vurdere noget i fællesskab, som tidligere har været vanskeligt at tale om.

I forsøget på at løse denne opgave, har jeg udviklet et grafisk diagram, som jeg kalder morfometer (af græsk morphe "form, skikkelse" og –metros "som måler") Det består af en diamantform (et kvadrat sat på spidsen) med trappeformede sider; 22 trin hele vejen rundt. Diagrammet ligner samtidigt en kompasrose, og har dermed fire verdenshjørner. Nord-syd repræsenterer hver sin modsætning: Heterogen-Homogen, som angives på breddegraderne og vest-øst definerer et andet modsætningspar: Fysioplastik-Ideoplastik, som angives på længdegraderne. Et artefakts morfometriske score udgøres således af en kombination af kompleksiteten (He-Ho) og plasticiteten (Fy-Id).

Fysioplastik kan beskrives som form der efterligner naturen: organisk, amorf, dobbeltkrum. Ideoplastik er kendetegnet ved en abstraktion af det naturgivne, og er dannet ud fra ortogonale principper: lige linier, rette vinkler, spidser og kanter. I bunden af diagrammet hvor kompleksiteten er lav finder vi de simple geometrier: til venstre i Fy-siden kunne der være tale om en kirgisisk jurtt og til højre i Id-siden kunne man placere Donald Judds *15 untitled works in concrete*, Marfa, Texas. Når vi bevæger os opad i morfometeret så stiger kompleksiteten og i Fy-siden på medianen ville Guggenheimmuseet i New York passe ganske godt, mens Id siden kunne besættes af Centre Pompidou i Paris. Helt i toppen af diagrammet finder vi de ekstreme geometrier. Ikke nok med at de er komplekse, de befinder sig også på uvejsomme steder: dybt under jordens overflade, i verdensrummet og måske i bevægelse.

